

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -04- 18	
Dnr	Rnr

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

2018-03-23

Samhällsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadsnämnden

Kommunstyrelsen

Remiss "Rekommendationer för hantering av översvämning från skyfall"

Diarienummer: SBN-2018-00478

Sammanfattning av ärendet

Faktabladet beskriver hur länsstyrelserna i Stockholm och Västra Götaland rekommenderar att risken för översvämning till följd av skyfall behöver hanteras i detaljplaner. Det ger också vägledning för hur kommunen kan hantera översvämningsrisker i samtliga skeden i planprocessen. Hänsyn till rekommendationerna ska tas vid planering av all ny bebyggelse, såväl vid lokalisering, som placering och utformning. Rekommendationerna utgör det lägsta krav som länsstyrelsen anser behöver uppfyllas för att länsstyrelsen inte ska ta in planen för prövning enligt 11 kap 10§ PBL. Avsteg från rekommendationerna ska motiveras genom till exempel riskbedömningar, utredningar eller karteringar för att påvisa att planerad exploatering är ändamålsenlig med hänsyn till risken för översvämning.

Konsekvenser vid översvämning från skyfall orsakar problem redan idag samtidigt som skyfallen förväntas inträffa oftare i framtiden. Skyfall definieras som ett regn med en återkomsttid på 100 år, ett så kallat 100-årsregn. Volymen för ett 100-årsregn varierar och beror på regnets varaktighet. Översvämningsrisker från skyfall och andra översvämningsrisker skiljer sig åt eftersom skyfall kan inträffa var som helst. Det gör att risken alltid behöver utredas, oavsett den tänkta exploaterings geografiska lokalisering. Dagvattensystemet är inte dimensionerat för att hantera skyfall och det skulle inte heller vara samhällsekonomiskt rimligt att dimensionera VA-huvudmannens ledningssystem för att klara av skyfall eftersom de inträffar alltför sällan. Skyfallen måste istället hanteras på markytan och ansvaret ligger i första hand hos kommunens planläggande myndighet.

Nedan följer punktvis länsstyrelsens rekommendationer samt även vägledning på översikts- och detaljplanenivå.

Länsstyrelsen rekommenderar att:

- ny bebyggelse planeras så att den inte tar skada eller orsakar skada vid en översvämning från minst ett 100-årsregn.
- risken för översvämning från ett 100-årsregn bedöms i detaljplan och eventuella skyddsåtgärder säkerställs.
- bebyggelse som bedöms som samhällsviktig verksamhet ges en högre säkerhetsnivå och planeras så att funktionen kan upprätthållas vid en översvämning.
- framkomligheten till och från planområdet bedöms och ska vid behov säkerställas.

Diarienummer
SBN-2018-00478

För att det ska vara möjligt att komma fram till tydliga ställningstaganden i en översiktsplan bör kommunen stegvis hantera problematiken genom att:

1. ta fram en skyfallskartering och annat relevant underlag. Skyfallskarteringen bör göras per avrinningsområde.
2. ta fram en konsekvensanalys över hur planerad bebyggelseutveckling kan påverkas av ett skyfall. Konsekvensanalysen behöver även inkludera hur den planerade exploateringen kan förändra översvämningsrisken för omkringliggande befintlig och planerad bebyggelse.
3. ta fram principiella ställningstaganden och en strategi för hur översvämningsrisken ska hanteras i efterföljande planering.

För att tydliggöra hur risken för översvämning har hanterats i detaljplan bör kommunen i planbeskrivningen:

1. Redogöra för hur detaljplanen förhåller sig till den skyfallskartering och annat underlag som tagits fram på översiktsplanenivå.
2. Redovisa konsekvenserna till följd av en översvämning tillsammans med de riskreducerande åtgärder som införts.
3. Redovisa eventuellt återstående risk som inte hanterats.

Beslutsunderlag

2018-03-23 Remissvar på ”Rekommendationer för hantering av översvämning från skyfall”

2018-03-07 Missiv

Faktablad - Länsstyrelsen i Stockholm och Länsstyrelsen i Västra Götalands län.
”Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall – stöd i fysisk planering”

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

För att följa rekommendationerna samt se till att bebyggelse hamnar på rätt plats och därmed undvika framtida ökade kostnader, kommer en skyfallskartering och annat relevant underlag att behövas.

Kontorets/Förvaltningens förslag till nämnden

Kontoret föreslår nämnden att bifalla kontorets remissvar på länsstyrelsens rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall.

Kontorets/Förvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kontoret föreslår kommunstyrelsen att godkänna kontorets remissvar på länsstyrelsens rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall.

Beslutet ska skickas till

Akten

Diarienummer
SBN-2018-00478

Rickard Sundbom

Stadsdirektör

Homan Gohari

Samhällsbyggnadsdirektör

Handläggare:

Liselotte Löthagen

Samhällsplanerare

Telefon (direkt): +46 08-523 031 71

E-post: liselotte.lothagen@sodertalje.se

Samhällsbyggnadskontoret

Stab och strategi

stockholm@lansstyrelsen.se

Datum

2018-04-09

Diarienummer

SBN-2018-00478

Ärende

Remiss: Rekommendationer för hantering av översvämning från skyfall, svar senast 7 maj

Remissvar på "Rekommendationer för hantering av översvämning från skyfall"

Södertälje kommun anser att faktabladets rekommendationer och vägledning överlag är användbara i den fysiska planeringen samt att de tydliggör hur kommunen som planmyndighet ska förhålla sig till översvämningsrisker enligt plan- och bygglagen (PBL). Idag saknas det stöd i lagstiftningen vilka regnvolymerna som ska beaktas vilket gör det svårt att bedöma markens lämplighet i planprocessen. Kommunen har dock önskemål om vissa förtydliganden i faktabladet enligt nedan.

Synpunkter Del 1 Rekommendationer för planering av ny bebyggelse

Rekommendationerna i faktabladets Del 1 gäller hantering av översvämningsrisker från skyfall vid ny bebyggelse. Kommunen anser att rekommendationerna även bör kunna hantera översvämningsrisker i befintlig bebyggelse när en planändring ska göras. Det står vidare i faktabladet att "Rekommendationerna är framtagna för att tillämpas vid planläggning och bygglovsärenden enligt plan- och bygglagen (PBL)." Kommunen anser dock att det i rekommendationerna inte finns en tydlig koppling till tillämpningen i bygglovsärenden, bara till planläggningen, vilket i så fall bör tydliggöras. Kommunen saknar också svar på i faktabladet på hur långt nedströms konsekvenserna från ett 100-årsregn bör bedömas i en detaljplan.

På sidan 3 beskrivs att rekommendationerna är det lägsta krav som länsstyrelsen anser behöver uppfyllas för att inte planen ska tas in för prövning samt om möjligheten att göra avsteg från rekommendationerna. Texten bör få en mer framträdande placering och förslagsvis flyttas till första sidan.

På sidan 4 står att "Åtgärder kan därför behöva vidtas för att göra den tillkommande bebyggelsen lämplig." vilket bör ändras till Åtgärder kan därför behöva vidtas för att göra marken och den tillkommande bebyggelsen lämplig. Det står också på samma sida att "Länsstyrelsen anser att dessa åtgärder så långt som möjligt behöver regleras på plankartan eller på annat sätt säkerställas innan planen antas." Här kan det vara bra att lägga in en hänvisning till sidan 7, som handlar om "Skyddsåtgärder".

Synpunkter Del 2 Vägledning för hantering av översvämningsrisk i fysisk planering

På sidan 5 i avsnittet ”Hantering på översiktsplanenivå” står att ”Av PBL framgår att bebyggelse och byggnadsverk vid planläggning ska lokaliseras till mark som är lämplig för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning och erosion. För att det ska vara möjligt att komma fram till tydliga ställningstaganden i en översiktsplan bör kommunen stegvis hantera problematiken genom att:

1. ta fram en skyfallskartering och annat relevant underlag. Skyfallskarteringen bör göras per avrinningsområde.
2. ta fram en konsekvensanalys över hur planerad bebyggelseutveckling kan påverkas av ett skyfall. Konsekvensanalysen behöver även inkludera hur den planerade exploateringen kan förändra översvämningsrisken för omkringliggande befintlig och planerad bebyggelse.
3. ta fram principiella ställningstaganden och en strategi för hur översvämningsrisken ska hanteras i efterföljande planering.”

Södertälje kommun tror att det vore bra att lägga till en punkt 4 om att framkomligheten på vägnätet behöver ses över på en översiktlig nivå utifrån ett 100-årsregn eftersom framkomligheten till och från planområdet ska bedömas och säkerställas i detaljplanen enligt rekommendationerna.

På sidan 5 i faktarutan FÖRDJUPNING OM SKYFALLSKARTERING står att en ”En lågpunktskartering är inte tillräcklig som beslutsunderlag varken i ÖP eller DP.” En lågpunktskartering finns framtagen av länsstyrelsen för hela Stockholms län och är idag ett planeringsunderlag för länets kommuner. Det är viktigt att länsstyrelsen passar på att förklara varför en sådan kartering inte är tillräcklig för att bedöma översvämningsrisker från skyfall, vilket skulle kunna göras i bilagan. Där kommunerna kan hämta lågpunktskarteringen på länsstyrelsens hemsida framgår inte tydligt användbarheten av karteringen vilket är olyckligt. Det finns ett PM som hör till karteringen vilket borde tydliggöras.

På sidan 7, Boverkets Planbestämmelsekatalog, innehåller alla kända exempel på planbestämmelser som Boverket och tidigare motsvarande centrala myndigheter har rekommenderat i allmänna råd eller särskilda vägledningar. Kommunen tycker att det är bra att exempel på planbestämmelser redovisas som ska kunna användas för att skydda bebyggelse mot översvämningar från skyfall. Ett par planbestämmelser saknar dock hänvisning till PBL och som kommunen tolkar det borde dessa inte längre rekommenderas.

Det gäller bestämmelserna:

- Mark som ej får bebyggas. I princip är det olämpligt att bebygga lågpunkter och avrinningsstråk, med möjligt undantag för byggnation på pelarkonstruktioner. Skyfallsvägar ska därför vara fria från byggnation.
- Byggnaden ska utformas och utföras så att naturligt översvämmande vatten till nivån +00 inte skadar byggnaden.

När det gäller bestämmelsen:

- Markytan får inte hårdgöras (4 kap. 16 §)

anser kommunen att faktabladet bör belysa de problem som kan uppstå vid bygglovet när ovanstående bestämmelser finns på plankartan. Det finns inte någon allmän lovplikt på markbeläggning och därmed blir bestämmelserna ovan svåra att följa upp vid bygglov - om bestämmelserna inte kopplas till utökad lovplikt. Förelägganden, rättelse- och åtgärdsföreläggandanden kan kanske användas. Kommunen vill gärna se exempel på hur bestämmelserna ovan kan följas upp ifall dessa inte genomförts.

Det finns också planbestämmelser som reglerar viss typ av vegetation och skydd av befintlig vegetation, som inte nämns i vägledningen, och bör läggas till.

Kommunstyrelsens ordförande

Boel Godner